

آقوالِ صِدِّيقِ اكبرِ رضي الله عنه

پښتو

پيشکش:

مجلس المدينة العلميه (دعوت اسلامي)

ترجمه:

ټرانسليشن ډپارټمنټ (دعوت اسلامي)

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

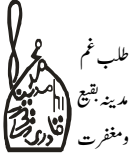
د کتاب لوستلو دعا

دینی کتاب یا اسلامی سبق لوستلو نه مخکنہی دا لاندی دعا لولئ
إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ خه چه لولئ هغه به مویاد پاتی کیری:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمه: اے اللہ عَزَّوَجَلَّ پہ مونہہ د علم او حکمت دروازے برسیره [یعنی بیرتہ] کرې او پہ مونہہ خپل رحمت
راناازل کرې! اے عظمت او بزرگی والا!

(مستطرف ج 1 ص 40 دار الفکر بیروت)

(اول او آخر کتب یو یو خل درود شریف اولولئ)

د رسالے نوم: اقوال صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

اول خل:

تعداد:

ناشر: مکتبۃ المدینہ، عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ، بابُ المدینہ کراچی.

مدنی عرض: بل چا ته د دې رسالے چاپ کولو اجازت نشته

کتاب اخستونکی توجّه اوکړئ

که د کتاب په طباعت کنبی خه ښکاره خامي وي یا پانرې کمی وي یا په
بائیندنگ کنب مخکنی وروسته لگیدلې وي نو مکتبۃ المدینة ته رجوع اوکړئ.

آقوال صديق اڪبر رضى الله عنه

دا رساله ”آقوال صديق اڪبر“ په اردو ژبه كښې ليكلي شوي ده.

مجلس تراجم (دعوت اسلامي) د دې رساله په آسانه پښتو ژبه كښې د وښ مناسب د ترجمه كولو كوشش كړې ده. كه چرې په دې ترجمه كښې څه غلطې يا كمې، زياتې اومومې نو ستاسو په خدمت كښې عرض ده چه مجلس تراجم ته خبر او كړئ او د ثواب حقدار جوړ شئ.

پيشكش:

مجلس تراجم دعوت اسلامي

برائے رابطه:

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگراں
پرانی سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

- 1 أقوالِ صِدِّيقِ اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.
- 1..... د درود شریف فضیلت
- 2..... زه هُم د هغوئي نه يم
- 4..... عُرْس شریف
- 5..... د صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ارشادات
- 5..... د نصیحت ډکې خبرې
- 6..... يو مسلمان هم سپک مه گنئ.
- 6..... ډیره دعا کوئ.
- 7..... د هغوئي په شان مه کيرئ
- 8..... د الله د ويري لويي مثال
- 8..... د الله د مينې مزه
- 8..... چرې مې په مړه گيډه نه ده خوړلې.
- 8..... د لمانځه ترغيب
- 8..... جهنم نه د بچ کيدو عمل
- 9..... خُله کښې به ئې کائے کينودلو
- 9..... د ځان ښودلو نه به ئې ځان ساتلو
- 10..... سترگو نه به ئې اوښکې بهيدلې
- 10..... د صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عاجزي
- 10..... د الله نه حيا کوئ
- 11..... د غمرازئ ښکلے انداز
- 11..... په هر مصيبت اجر ورکولے کيري
- 11..... د بدو نه د نه منع کولو وېال
- 12..... سحر او ماښام د الله په ذمّے کرم.
- 13..... سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته نصیحت

- 13 د اُمید او ویرې اوچت مثال
- 13 د گاونډي سره جگړا مه کوی
- 14 په زمکه د الله د رحمت سورے
- 14 د شرابو ووبال
- 15 د صدیق اکبر رضی اللہ عنہ نه نقل شوې دعاگانې
- 15 د سحر او ماښام دعاگانې
- 15 د جنازے نه پس دعا
- 16 د جَنَّاتُ النَّعِيمِ اوچتې درجے
- 16 په څیزونو کښې د تمام نعمت سوال
- 16 د ایمان کامل او یقین صادق دعا
- 17 د الله د رحمت سوال
- 17 ماته حق ښکاره کړې

لِحَمْدِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
مَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقوال صدیق اکبر رضی اللہ عنہ

دعائے عطار! یاربِّ المصطفیٰ! شوک چي دا رساله ”اقوال صدیق اکبر رضی اللہ عنہ“ اولولي يا ئي واورى، هغه ته او د هغه نسلونو ته د اصحابو او اهل بيتو رهنبتونې غلامي نصيب كړې او د عشق رسول نه ختميدونكې دولت وركړې او بے حسابہ ئې اوبخنيې.

أَمِينِ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د درود شريف فضيلت

حضرت احمد بن ثابت رضي الله عنه فرمائي: په نبی کریم صلى الله عليه وآله وسلم باندې د درود شريف لوستلو متعلق چي ما څه اوليدل، په هغې کښې يو دا هم دے چي ما په خوب کښې په ځنگل کښې يو منبر اوليدو، چي کله زه د هغې پورې باندې اوختم نو ما زمکې طرف ته اوکتل نو څه گورم چي د زمکې نه لرې په هوا کښې يو منبر دے، زه ډيرې پورې بره اوختم، چي کله مې بنکته اوکتل نو صرف هغه پورې مې ليدله په کومه چي زما ښيې وې باقي هيڅ نه ښکاريدل، ما د دُرود و سلام په خاطر د الله پاک نه دُعا اوکړه: يا الله ما د سلامتې په لاره روان کړې. په دې کښې مې د پُل صراط په شان يو تور تار اوليدو، ما په زړه کښې سوچ اوکړو چي دا ضرور پُل صراط دے او زه ئې گير کړے يم، ما سره د الله پاک د فضل و کرم او په رَسولِ کریم صلى الله عليه وآله وسلم باندې د دُرود و سلام نه سوا يو عمل هم داسې نه وو چي په هغه سخت منزل باندې د تيريدلو د پاره زما په کار راغله وے. په دې کښې مې د هاتيف غيبي نه (يعني يو غيبانه) آواز واوريدو چي که ته په دې منزل واورې نو هغه طرف ته به د حضور اکرم صلى الله عليه وآله وسلم او د هغوئي صحابه عليهم الرضوان سره د ملاقات نعمت حاصل کړې. دا مې چي واوريدل نو ډير خوشحاله شوم او د الله پاک په بارگاه کښې مې د دُرود و

سلام وسيله پيش ڪرہ نوزہ ناخايہ يوسے نُوراني وريخي اوچت ڪریم او د رسول ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په مبارکو قدمونو کنبې ئې واچولم، شه گورم چي رسول ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تشریف فرما دے او د هغوئي بني طرف ته حضرت سَيِّدُنَا ابوبڪر صِدِّيقِ اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، ڪڇ طرف ته حضرت سَيِّدُنَا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، شا طرف ته حضرت سَيِّدُنَا عُثْمَانُ غني رَضِيَ اللهُ عَنْهُ موجود دي او مخي ته ئې حضرت سَيِّدُنَا عَلِيُّ الْمُرْتَضَى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ولاړ دے. ما عرض اوکړو: حضور! (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) تاسو زما ضامن (يعني ذمّه وار) جوړ شئ، نو اوئي فرمائيل: ”زه ستا ذمّه واريم او ستا خاتمه به په خير کيږي (يعني په بڼه حالت کنبې به وفات کيږي).“ ما د دُعا درخواست اوکړو نو ارشاد ئې او فرمائيلو: په ما باندې کثرت سره دُرود پاک وئيل [په خان] لازم ڪرہ او د فضولياتو نه جُدا اوسه.

(سعادة الدارين ص 125)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

زه هُم د هغوئي نه يم

د مسلمانانو څلورم خليفه حضرت مولى علي شير خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ د آيت نمبر 101 تلاوت اوکړو:

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

”بیشکه هغه خلق د کومو د پاره چې زمونږ د بنيگري وعده شوې ده، هغوئي د جهنم نه لرې ساتلي شوي دي.“ بيا ئې ارشاد او فرمائيلو: زه د هغوئي نه يم، (حضرات) ابوبڪر، عمر، عثمان او طلحه، زبير، سعد، سعيد، عبد الرحمن بن عوف، ابو عبيده بن جراح (هم) د هغوئي نه دي. (تفسير بيضاوي، ج 4 ص 110)

اس په گواه هُوَ الَّذِي شِيعَةُ حَقُّنُمَا نَبِي د کيچ لوجلوه نبي شيعه چار ياريں

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

اے عاشقانِ صحابہ و اہل بیت! د مولى علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ پہ فرمان باندې زمونږه خانونه قربان! هغوئي په خومره ښکلي انداز کښې د قرآني آيتونو نه د خُلفائے راشدینو او د عشره مبشره د صحابه کرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ په باره کښې د خپلو ښائسته جذباتو او خيالاتو اظهار فرمائيلې دے. خومره بدقسمته دے هغه کس چې مَعَاذَ اللهِ د صحابه کرامو، خُلفائے راشدین خصوصاً د شيخین کريمین يعنی حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا په بے عيبه شان کښې په خُله بده خبره راوړي يا په خپلو ناپاکو دماغو کښې هغې [بدې خبرې] له ځائے ورکړي. داسې بدنصيبه له د فوراً نه هُم محکښې د دې بد سوچ نه توبه کول او د ټولو صحابه کرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ په باره کښې خپل زړه او دماغ پاک او صفا کول پکار دي کڼې چرې داسې اونشي چې هغه په دُنيا کښې د عبرت نښه جوړ شي او د آخرت خوفناک عذاب هميشه د پاره د هغه مُقَدَّر جوړ شي. د حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا ذاتِ بابرکات خو د هغه عظمت و شان والا دي چې د ظاهري وصال شريف پورې د رَحْمَةِ اللّٰغَلِبِيْنَ مِکِّي مَدَنِي آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره يو ځائے اوسيدل، اوس هُم ورسره د مزار شريف خوا ته دفن دي او د قيامت په ورځ به په داسې شان د خپلو قبرونه نه بهر تشریف راوړي چې د حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره به يو ځائے وي. اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمُ مونږ غلامانِ صدیق اکبر به د مولى علي مشکل گشا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په خاطر په هغوئي پسې وروستو وروستو جَنَّتْ ته بے حسابه داخليږو.

علی ہیں اس کے دشمن اور وہ دشمن علی کا ہے

جو دشمن عقل کا دشمن ہو اصدق اکبر کا

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

عُرس شریف

د مسلمانانو د وپرومې خليفه، حضرت ابو بکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عرس مبارک به 22 جُمادى الأخرى وي. (تاريخ الخلفاء، ص 62) په هغوئي ډ د الله کرورونه رحمتونه وي. هغوئي د رسول کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يو داسې لوي صحابي وو چې په شان کنبې ئې د قرآن کریم آيتونه نازل شوي دي، صاحب د قرآن، نبي آخر الزمان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تر دې چې اللهُ الرَّحْمَنُ هم هغوئي ته د خپلې رضا زيرے ورکړے دے.

د مسلمانانو څلورم خليفه حضرت عَلِيُّ الْهُتَمِيُّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: په اعمال نامو کنبې د نيکڼو په لحاظ ابو بکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د ټولو مخکښې دے، اللهُ پاک ډ په هغوئي خپل رحمتونه نازل کړي چې مسلمانانو له ئې قرآن راجمع کړلو.

(مرقاة المفاتيح، 4/729 تحت الحديث: 2220)

د هغوئي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د عرس شريف د مبارکو ورځو برکتونه اخستو د پاره د هغوئي د مختلفو اقوالو او دعاگانو ذکر وړاندې کيږي. د صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عاشقان ډ د خپل آقا، يار غار و يار مزار رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د سيرت خپلولو کوشش او کړي او د ثواب د پاره ډ دا رساله نښه عامه کړي. د صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مبارک سيرت لوستلو د پاره د مکتبه اهدينه دا دوه رسالے ”عاشق اکبر“ او ”شان صدیق اکبر“ اولولے. دا رسالے د دعوت اسلامي د ويب سائټ www.dawateislami.net نه به د څه معاوضے ډاؤن لوډ کولے هم شے.

هر صحابي نبي جنتي جنتي
 ټولې صحابياني هم جنتي جنتي
 حضرت صدیق هم جنتي جنتي
 او عمر فاروق هم جنتي جنتي
 عثمان غني جنتي جنتي

فاطمه او علي.....جنتي جنتي
 دي حسن او حسين هم.....جنتي جنتي
 دے معاويه هم جنتي جنتي
 او ابو سفیان هم جنتي جنتي
 والدين د نبي جنتي جنتي
 تولي بيبياتي د نبي..... جنتي جنتي
 صَلُّوا عَلَيَّ الْحَيِّبُ! ❀❀❀ صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ

د صدیق اکبر رضی اللہ عنہ ارشادات

❀ د صدیق اکبر رضی اللہ عنہ فرمان دے: په نبي کریم رزؤف رَجِيم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ درود لوستل گناهونه داسې زر وړانوي [ختموي] چې اوبه هم اور دومره زر نشي مړ کولے او په نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سلام ليرل د غلامانو آزادولو نه غوره دي .
 (تاريخ بغداد، 7/172، رقم: 3607)

❀ حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ فرمائي دي: الله پاک چې تاسو ته د نکاح کوم حکم کرے دے، تاسو په هغې عمل اوکړئ هغه چې د غني کولو کوم لوظ کرے دے پوره کوي به ئې. الله پاک فرمائي دي ”که چرې هغه فقير وي نو الله پاک به ئې په خپل فضل غني کړي.“ (تفسير ابن ابي حاتم، النور، تحت الآية: 32، 8/2582)

د نصيحت ډکې خبرې

❀ حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ به خپله خطبه کښې فرمائي: ”چرته لارل هغه خلق د چا مخونه چې بنائسته وو او خليلد به، او هغوئې به په خپل حلميتوب فخر کولو؟ چرته دي هغه بادشاهان چې ښارونه ئې جوړ کړل او د هغې نه ئې گير چاپيره د ديالونو جوړولو په ذريعه هغه محفوظ کړل؟ چرته دي هغوئې چې د جنگ په

ميدانِ کنبې به بريالي کيدل؟ وخت هغوئي کمزوري او خوار کړل او هغوئي د قبرونو تيارو ته لارل، زر زر کوي او نجات اولتوي، نجات اولتوي. (احياء العلوم، 201/5)

❁ اے خلقو! د دروغو نه ځان اوساتئ، ځکه چې دروغ د ايمان خلاف دي.

(مسند امام احمد، 22/1، حديث: 16)

❁ چا نه چې کيدے شي هغه د اوژاري او چاله چې ژړا نه ورځي هغوئي د ژرغونو شکل جوړ کړي. (احياء العلوم، 201/4)

❁ اے خلقو! د الله د ويرې چې تاسو کنبې د چا نه کيدے شي هغه اوژاري ځکه چې هغه ورځ راتلونکې ده چې تاسو به ژروله کيرئ. (تاريخ الخلفاء، ص: 81)

يو مسلمان هم سپک مه گنئ

❁ يو مسلمان هيچرې هم سپک مه گنئ ځکه چې يو ادني مسلمان هم د الله پاک په نزد لوئي مرتبه والا وي. (الزواج، 149/1)

❁ زه تاسو ته وصيت کووم چې د لورې په حالت کنبې هم د الله نه ويريرئ او د هغه هغسې حمد او ثنا وائئ ځنګه چې ئې حق دے او د خپلو گناهونو بڅښنه غواړئ بے شکه هغه ډير زيات بڅښونکے دے. (حلیة الاولیاء، 70/1، رقم: 81)

ډيره دعا کوئ

❁ د الله پاک په بارگاه کنبې د ويرې او امید سره ډيره دعا غواړئ ځکه چې الله پاک د حضرت زکريا عَلَيْهِ السَّلَام او د هغوئي د کور د کسانو په تعريف کنبې فرمائيل دي:

اتقوا ما ترجه كنذا لایمان: بيشکه هغوئي به بنو کارونو کنبې تادي کوله او مونږ نه به ئې غوښتله د امید او ويرې سره او مونږ ته به ئې ژړا فریاد کولو.

إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَرَاتِ وَ
يَدْعُونَنا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا

حُشِيِّينَ ﴿١٧﴾ (الانبیاء: 90)

(حلیة الاولیاء، 69/1، رقم: 80)

❁ د الله پاک بندگانو! پوهه شئ چې بے شکه الله پاک د خپل حق په بدل کښې ستاسو ځانونه په گانه ايښودي دي او په دې ئې ستاسو نه کلک لوڅ اخستې دے او ستاسو نه ئې لږ او زر ختميدونکے ژوند د تل پاتيکيدونکي ژوند په بدله کښې اخستې دے او تاسو سره د الله پاک کتاب (يعني قرآن کریم) دے چې د هغې عجائبات نه ختميدونکي دي او نه د دې ئور څوک مړ کولے شي. د دې د آيتونو تصديق اوکړئ او د دې نه نصيحت واخلي، او د تيارے د ورځې د پاره د دې نه رڼا واخلي. بے شکه الله پاک تاسو د عبادت د پاره پيدا کړي يئ او په تاسو ئې کړا ماکاتبين (يعني اعمال ليکونکې فرښتے) مقرر کړې دي او تاسو چې څه هم کوئ هغوئ ترينه خبر دي . (حلیة الاولياء، 69/1، رقم: 80)

د هغوئ په شان مه کيرئ

❁ د الله پاک بندگانو! خبر شئ تاسو د يو ټاکلي شوي وخت (يعني مرگ راتلو) پورې سحر او ماښام کوئ د کوم علم چې تاسو له نه دے درکړے شوے. که تاسو خپل ژوند د رب الانام د رضا په کارونو کښې تيرولے شئ نو هم داسې کوئ خو دا د الله پاک د توفيق نه بغير ممکن نه دي ځکه د خپل ژوند د مهلت نه گټه ترلاسه کړئ او يو بل نه په عملونو کښې مخکښې شئ، مخکښې د دې نه چې مرگ راشي او تاسو خپلو بدو عملونو ته اوگرځوي. ځکه چې ډيرو قومونو خپل عمر ونه د غيرو د پاره تير کړل او ځانونه ئې هير کړل. ځکه زه تاسو منع کووم چې تاسو د هغوئ په شان مه کيرئ. زر کوئ زرا! خلاصے حاصل کړئ خلاصے! ځکه چې مرگ تاسو پسې دے او هغه ډير زر راتلونکے دے. (مصنفاين ابی شيبة، 144/8، حديث: 1)

❁ مونږه عزت په تقوی کښې، مالداري په يقين کښې او بزرگي په عاجزئ کښې اوموندله . (احياء العلوم، 421/3)

د الله د ويري لوي مثال

🌸 نقل شوي دي چي حضرت سيدنا ابوبڪر صديق رضی اللہ عنہ يوه ورخ د مرغی په ليدلو اوفرمائيل: اے مرغی! کاش چي زه ستا پشان وے او زه انسان نه وے پيدا شوے. (شعب الايمان، 485/1، حديث: 788، احياء العلوم، 226/4)

کاش! که میں دنیا میں پیدا نہ ہوا ہوتا تیر و حشر کا ہر غم ختم ہو گیا ہوتا

د الله د ميني مزه

🌸 خوک چي خالص د الله د ميني مزه اوخکي نو دا هغه د دنيا د غوبنتلو نه لري کري او هغه ته د ټولو انسانانو نه ويره ورکوي. (تفسير روح البيان، 388/8، تحت الآية: 67)

چري مي په مره گيده نه ده خورلي

🌸 زه چي کله نه مسلمان شوه يم چري مي په مره گيده نه ده خورلي د پاره د دي چي د عبادت خورو الے رانصيب شي او کله نه چي مي اسلام قبول کړے دے د الله د ملاقات د شوق په وجه مي چري هم په مره گيده اوبه نه دي خنډلي.

(مختصر منهاج العابدین، ص 87)

د لمانخه ترغيب

🌸 صدیق اکبر رضی اللہ عنہ به د نمانخه په وخت فرمائيل: خلقو پاخي! د خپل رب کوم اور چي تاسو لمبه کړے دے هغه (د نمانخه په ذريعه) مړ کړي. (مکاشفة القلوب، ص 68)

جهنم نه د بچ کيدو عمل

🌸 أمیر المؤمنین حضرت ابوبڪر صديق رضی اللہ عنہ به فرمائيل: ”د چا چي دا خوبه وي چي د قيامت په ورخ الله پاک هغه د جهنم د اور نه بچ کري نو هغه له پکار

دي چي د مومن د پاره مهربانه او نرم زړه والا شي“. (تنبيه المغترين، ص 76)

خُله کنبی به ئي کانے کينبودلو

❁ أمیر المؤمنین حضرت سيدنا صديق اڪبر رضى الله عنه به خيله خُله مبارکه کنبی کانے اينبودلو او تر ډيرو کلونو پورې هغوئي رضى الله عنه داسې کول تر دې چي د لرو خبرو عادت ئي جوړ شو، هغوئي به صرف د خوراک او نمانځه په وخت کانے د خُلي نه لرې کولو او دا صرف د دې د پاره وو چي چرته فضول خبره رانه اونشي. کله چي د هغوئي د وفات وخت نږدې شو نو خپله ژبه ئي راويستله او اوئي فرمائيل: دا هغه ده کومې چي به زه د هلاکت ځائے ته بوتلم. (هغوئي به د عاجزۍ په توگه داسې فرمائيل).“ (تنبيه المغترين، ص 190)

❁ حضرت صديق اڪبر رضى الله عنه به (د عاجزۍ په توگه) فرمائيل: کاش چي زه (د فضول خبرې کولو نه) چارا وے. (مرآة المناجیح، 8/18)

❁ اے خلقو! د الله پاک نه معافي او بخښنه غواړئ ځکه چي د مومن د پاره د اسلام نه پس د مغفرت او بخښني نه زيات هيڅ څيز غوره نشته. (تنبيه المغترين، ص 45)

❁ چا د صديق اڪبر رضى الله عنه نه پوښتنه اوکړه: تاسو څنگه سحر کړو؟ اوئي فرمائيل: د ربّ جليل په بارگاه کنبی د حقير [يعني سپک] بنده په شان کوم چي د هغه د حکمونو پابند دے. (تنبيه المغترين، ص 153)

د ځان بنودلو نه به ئي ځان ساتلو

أمیر المؤمنین حضرت سيدنا ابوبکر صديق رضى الله عنه به د تکبر او ځان خوښولو نه ډير زيات ويريدلو. کله چي به خلقو د هغوئي تعريف کولو نو هغوئي به داسې دعا کوله: اے الله پاکه! څه چي دوئي وائي ما د هغي نه ډير ښه کړې او د څه چي دوئي ته پته نشته زما هغه عمل معاف کړي. (تنبيه المغترين، ص 241)

سترگو نه به ئي اوبسکي بهيدلي

❁ کله چي به هغوئي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د قرآن پاک تلاوت کولو نو هغوئي به په خپلو اوبسکو

اختيار نه لرلو (يعني ډير زيات به ئي ژرل). (شعب الايمان، 493/1، رقم: 806)

❁ د حروفِ مُقَطَّعات په حقله ئي فرمائيلي دي: د هر کتاب رازونه وي او د قرآن مجيد رازونه د سورتونو په شروع کبني راغلي حروف دي.

(تفسير روح المعاني، 1، البقرة، تحت الآية: 136/1.1)

❁ اے خلقو! د نيکي حکم کوئ، د بدئ نه منع کوئ، ستاسو ژوند به په خير

تيريري. (تفسير كبير 316/3)

د صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عاجزي

❁ يو کس امير المؤمنين حضرت ابوبکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته بد رد اوئيل نو هغوئي

(خپل نفس ته) او فرمائيل: الله پاک چي ستا کوم عيبونه پت ساتي دي هغه د دي نه

زيات دي. گويا هغوئي هغه وخت خپل نفس ته داسي کتل چي هغه د الله پاک د

معرفت په باره کبني او څنگه چي هغه نه د ويرې حق دے په هغې کبني کوتاهي

کوي ځکه هغوئي د هغه [کس] په خبره غصه نه شولو ځکه چي هغوئي په خپل نفس

کبني کمے کنرلو. دا د هغوئي عظمت او شان وو. (احياء العلوم، 212/1)

د الله نه حيا کوئ

❁ اے خلقو! د الله پاک نه حيا کوئ، د هغه ذات په قسم د چا په قبضة قدرت

کبني چي زما ژوند دے! کله چي زه شرې ته د قضائے حاجت د پاره ځم نو د سوري

لاندي کيرم او د الله پاک نه د حيا په وجه خپل سر پتووم.

(مصنف ابن ابى شيبه، 44/2، حديث: 1133)

❁ اے خلقو! د الله نه شرم کوئ، په الله پاک مي د قسم وي، کله چي زه بيت الخلا

ته لار شم نو د الله پاک نه د حيا په وجه خپله شا ديوال سره اولگووم. (تاريخ الخلفاء، ص 75)

د غمراڙي بنكله انداز

❁ كله چې به صديق اكبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ چا ته تَعَزَّيْتْ [يعنې د مړي غمرازي] كوله نو فرمائيل به ئې: صبر كولو كنبې هيڅ مصيبت نشته او د ژړا غوغا هيڅ فائده نشته. واورئ! مرگ د خپل مابعد [يعنې وروسته راتلونكو مرحلو] نه آسان او مخكښې [تېرو شوو سختو] نه زيات سخت دے. كه ته د حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ظاهري وفات ياد كړې نو تا ته به خپل مصيبت كم ښكاره شي او الله پاك به درله ډير اجر دركړي.
(ابن عساكر، 30/336)

❁ زما دروازه بنده كړئ چې زه تر سحره پورې عبادت كنبې مشغول اوسم.
(تاريخ الخلفاء، ص 75)

❁ نيكان خلق به د دنيا نه يو يو اوچت كړے شي صرف هغه خلق به پاتې شي كوم چې به دومره بيكاره وي لكه د ورېشو او كجورو د پوستكي او هغوئ سره به د الله پاك هيڅ تعلق نه وي. (تاريخ الخلفاء، ص 81)

په هر مصيبت اجر ور كوله كيږي

❁ بيشكه مسلمانانو ته په هر څيز اجر ور كوله كيږي تر دې پورې چې په وړوكي شان مصيبت او د تسمه په شو كيدو هم. او په هغه مال هم كوم چې د هغه په لستوني كنبې پروت وي خو هغه مسلمان په هغې پسې گرځي او هغه ته د هغه مال د وركيدو انديښنه وي او بيا د سوچ كولو نه وروستو ئې پيدا كړي.
(الزهد للامام احمد، ص 139، رقم: 565)

د بدو نه د نه منع كولو وبال

❁ كله چې يو قوم د خپل ځان نه زيات عزت لرونكو خلقو كنبې نافرمانې كوي او هغه (عزت لرونكي خلق) هغوئ د هغه نافرمانئ نه، نه منع كوي نو الله پاك به په هغوئ داسې مصيبت نازل كړي كوم چې به د هغوئ نه نه لرې كيږي.

(شعب الايمان، 82/6، حديث: 7551)

✿ اے خلقو! تاسو دا آيت:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا تَيْضَرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ

(پ7، المائدہ: 105)

[مفهوم] ترجمہ کنزالایمان: اے ایمان والو! تاسو د ڄان غم کوی، تاسو ته به هیخ نقصان درنکری څوک چي گمراه شو چي کله تاسو په [سمه] لار ئي.

لولی او دې نه غلط مطلب اخلی. ما د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه دا ارشاد اوریدلے دے کله چي خلق ظالم او ويني او د هغه لاس نه اودروي نو زده دے چي الله په هغوئي عذاب نازل کري. (مسند امام احمد 1/15، حدیث: 1)

✿ کله چي د قیامت ورځ شي نو یو اعلان کونکے به اعلان کوي چي چرته دي خلقو لره معاف کونکي؟ الله پاک به هغوئي ته د معاف کولو اجر ورکوي.

(جامع الاحادیث، 182/14، حدیث: 219)

سحر او ماښام د الله په ذممه کرم

✿ حضرت سلمان فارسي رضى الله عنه فرمائي: چي زه د حضرت ابوبکر صديق رضى الله عنه

په خدمت کښي حاضر شوم او عرض مې اوکړو: حضور! ماته څه وصیت اوکړئ. هغوئي رضى الله عنه او فرمائيل: اے سلمان! د الله نه اویربره او خبر شه چي ډیر زر به تاسو ته فتوحات حاصليري، البته ماته دا معلومه نه ده چي د هغې نه به تا ته کومه برخه میلاویري هغه به ته په خپل کار راولي او که ضائع کوې به ئي؟ خو یوه خبره تل یاده ساته، چا چي پینځه وخته نمونځونه ادا کړل هغه سحر او ماښام د الله په ذممه کرم کښي وي او څوک چي د الله په ذممه کرم کښي وي په هغوئي کښي څوک هم مه قتل کوه، هسې نه چي ته د الله پاک ذممه کرم اوشوکوې او بیا الله پاک تا جهنم ته پر مخ او غورزوي. (تاریخ الخلفاء، ص 81)

سلمان فارسي رَحْمَتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ ته نصيحت

❁ حضرت ابوبڪر صديق رَحْمَتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ حضرت سلمان فارسي رَحْمَتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ ته وصيت اوفرمائيلو: يقينا الله پاڪ ستا د پاره دنيا خوره ڪرڻي ده نو ته د دڀ نه د خپل ضرورت مطابق برخه واخله. (دنيا سے بے رغبتی اور امیدوں کی کمی، ص 72)

د اُميد او ويري اوچت مثال

❁ ڪه چري د آسمان نه خوك په اوچت آواز غبر اوڪري چي جنت ته به صرف يو ڪس ځي نو زه اُميد لرم چي هغه به زه يم او ڪه چري د آسمان نه دا غبر اوشي چي دوزخ ته به صرف يو ڪس ځي نو زه ويريږم چي هغه ڪس به هم زه يم. (اللمع في التصوف، ص 168)

❁ ڀير خوش قسمته دے هغه ڪس خوك چي د اسلام په شروع ڪنبي (يعني د فتنو راپورته ڪيدو نه مخڪنبي) د دنيا نه لارو. (مسند الفردوس، 2/46، حديث: 3747)

د گاؤنډي سره جگړا مه ڪوئ

❁ يو ځل حضرت ابوبڪر صديق رَحْمَتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ د خپل ځوئ حضرت عبد الرحمن رَحْمَتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ په خوا تيريدلو نو هغه خپل گاؤنډي رټلو. هغوئي رَحْمَتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ هغه ته اوفرمائيل: خپل گاؤنډي سره جگړه مه ڪوه ځکه چي دا خو به هم دلته اوسيري خو چي خوك ستاسو جگړه اووښي هغوئي به د دڀ ځائے نه لار شي (او مختلفي خبري به جوړوي) - (تاريخ الخلفاء، ص 79)

❁ يو ښڪار هم تر هغه وخته پوري نه ښڪار ڪيري او نه يوه ونه تر هغه وخته پوري وهله ڪيري تر څو چي د الله د ذکر نه غافله نشي.

(مصنف ابن ابي شيبة، 8/137، حديث: 35582، الزهد للامام احمد، ص 139، حديث: 567)

❁ د يو ورور دعا د بل ورور په حق ڪنبي ڪومه چي د الله پاڪ د رضا د پاره اوڪرے شي قبليري. (الزهد للامام احمد، ص 140، رقم: 574)

✿ حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به دا شعر د نصيحت په توگه وئيلو:

لَا تَزَالُ تُنْعِي حَبِيبًا حَتَّى تَكُونَهُ وَقَدْ يَرْجُو الْفَقِي الرِّجَاءَ يَمُوتُ دُونَهُ

يعني اے غافله ځلميه! ته مسلسل د خپلو دوستانو د مرگ خبر خو ورکوي آيا تا چرې دا سوچ کړې دے چې يوه ورځ به ته هم د هغوئي په شان بے ساه شي ځکه چې بعضې وخت يو ځلمے د اميدونو پوره کيدو نه مخکېني د آخرت په سفر روان شي. (الزهد لامام احمد، ص 142، رقم: 591، تاريخ الخلفاء، ص 82)

✿ په هغه ذات مې د قسم وي د چا په قبضه قدرت کښې چې زما ژوند دے! که چرې تاسو تقوی او پرهيزگاري اختيار کړئ نو لرې نه ده چې تاسو ته به د آسانو دروازے پرانستے شي تر دې چې تاسو به په ډوډئ او غوړو ماره شی .

(المجالسة وجواب العلم، 1/409، رقم: 1057)

په زمکه د الله د رحمت سورے

✿ يو ځل حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په منبر باندې خطبه کښې او فرمائيل چې ما د ټولو نبيانو د سردار مُحَمَّدٍ عَرَبِيٍّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه دا ارشاد اوريدلے دے: ”عدل او انصاف او عاجزي کونکے بادشاه په زمکه د الله پاک (د رحمت) سورے او نيزه وي پس چا چې بادشاه ته د ځان او د الله پاک د بندگانو په باره کښې نصيحت اوکړو (يعني فائده منده خبره ئې اوکړه) الله پاک به د هغه حشر د خپل رحمت په سوري کښې او فرمائي په کومه ورځ به چې د هغه د رحمت د سوري نه علاوه بل سورے نه وي او چا چې بادشاه له د خپل ځان او د الله پاک د بندگانو په حقله د هوکه ورکړه الله پاک به هغه د قيامت په ورځ رسوا کړي.“ (فضيلة العادلين لابن نعيم اسبهاني، ص 124، حديث: 18)

د شرابو وبال

✿ چا د صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه پوښتنه اوکړه: آيا تاسو د جاهليت په دور کښې شراب خښلي وو؟ نو هغوئي او فرمائيل: د الله پناه! ما به تل د خپل عزت او د انسانيت

حفاظت کولو، او د شرابی عزت او انسانیت دواړه ضائع شي. (تاریخ ابن عساکر، 333/30)

د صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه نقل شوې دعاګانې

د سحر او مانېام دعاګانې

❁ د ټولو مسلمانانو خوږه مور حضرت بي بي عائشه صدیقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا فرمائی: زما پلار محترم حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به سحر او مانېام یوه دعا کوله (هغه دعا دا ده). **”اللَّهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عُمْرِي آخِرَهُ وَخَيْرَ عَمَلِي خَوَاتِمَهُ وَخَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ الْقَاكَ“** یعنی اے الله پاکه! زما آخري عمر ښه کړې، زما د عملونو خاتمه په خير اوکړې او په ورځو کښې د زما هغه ورځ د ټولو ورځو نه غوره وي په کومه ورځ چې ستا دیدار رانصيب شي.

چا عرض اوکړو: ”اے ابوبکر! تاسو ته د دې دعا غوښتلو څه ضرورت ده؟ تاسو خو د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ صحابي یی، **ثَانِي اثْنَيْنِ فِي الْفَارِ** یی.“ اوښې فرمائیل: ”بعضې وخت داسې اوشي چې څوک ټول عمر د جنتیانو پشان عملونه کوي خو خاتمه ئې د جهنمیانو په عمل اوشي، او داسې هم کيږي چې ټول عمر د جهنمیانو عملونه کوي خو د هغه خاتمه د جنتیانو په عمل اوشي.“ (یعني تل د الله د پټ تدبیر نه ویریرئ). (کنز العمال، 176/1، حدیث: 1537)

د جنازې نه پس دعا

❁ د مسلمانانو ورومې خلیفه حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ چې به کله د چا جنازه اوکړه نو داسې دعا به ئې کوله: **”اللَّهُمَّ عَبْدَكَ اسَلَمَهُ الْاَهْلُ وَالْمَالُ وَالْمَشِيرَةُ وَالذَّنْبُ عَظِيمٌ وَأَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ“** یعنی اے الله پاکه! ستا دا بنده ده د کور کسانو، [ده] مال او دولت او نورو خپلوانو بے یارو مددگار پریښودے دے د ده گناهونه ډیر زیات دي خو ته غفور او رحیم ئې (د ده ټول گناهونه معاف کړې).“

(مصنف ابن ابی شیبېه، 242/7، حدیث: 11472)

د جَنَاتِ التَّعِيمِ اوجتي درجه

❁ حضرت حسن رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چي حضرت ابوبڪر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به خپله دعا کنبې دا عرض کولو: ”اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الَّذِي هُوَ خَيْرٌ فِي عَاقِبَةِ أَمْرِي اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَا تُعْطِينِي الْخَيْرَ رِضْوَانَكَ وَالذَّرَجَاتِ الْعُلَى فِي جَنَاتِ التَّعِيمِ“ يعني اے الله پاڪه! زه ستا نه د هُم هغه خيز سوال کووم کوم چي زما د آخرت د پاره نبه وي. اے الله پاڪه! ته چي ماله کوم خير هُم راکرې، دهغې انجام د خپلې رضا او د جَنَاتِ التَّعِيمِ اوجتي درجه اوگرځوي.“ (الزهد لامام احمد، ص 141، رقم: 584)

په خيزونو کنبې د تمام نعمت سوال

❁ حضرت عبد العزيز بن ابو سلمه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چي حضرت ابوبڪر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به داسې دعا کوله: ”أَسْأَلُكَ تَمَامَ التَّعِيمِ فِي الْأَشْيَاءِ كُلِّهَا، وَالشُّكْرَ لَكَ عَلَيْهَا حَتَّى تَرْضَى وَبَعْدَ الرِّضَا وَالْخَيْرَةَ فِي جَمِيعِ مَا يَكُونُ فِيهِ الْخَيْرَةُ بِجَمِيعِ مَيْسُورِ الْأُمُورِ كُلِّهَا لَا يَبْعَثُورُهَا يَا كَرِيمُ“ يعني اے الله پاڪه! زه ستا نه په ټولو خيزونو کنبې د تمام نعمت (يعني جنت ته د تللو او جهنم نه د آزادي) سوال کووم او په دې ماله د شکر اد کولو توفيق راکرې تر دې چي ته زما نه رضا شې، او اے کریم ربه! ماله چي څومره د خير کارونه دي دهغو ټولو خير به د څه سختي په آسانۍ راکرې.“

(موسوعه امام ابن ابی الدنيا، 1/502)

د ايمان کامل او يقين صادق دعا

❁ دهغوي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په دعا کنبې به دا کلمات هم شامل وو: ”اللَّهُمَّ هَبْ لِي إِيمَانًا وَيَقِينًا وَمُعَاقَاةً وَنِيَّةً“ يعني اے الله پاڪه! ماته پوره ايمان، صادق يقين، د ټولو آفتونو او مصيبتونو نه حفاظت او ريښتونه نيت رانصيب کړې.“ (موسوعه امام ابن ابی الدنيا، 1/502)

د اللہ د رحمت سوال

❁ هغوئي رضی اللہ عنہ به داسي دعا هم كوله: ”اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي لَا تَنَالُ مِنْكَ إِلَّا بِالْخُرُوجِ“ يعني اے اللہ پاڪه! زه ستا نه د هغه رحمت سوال كوم، كوم چي ته خپله لار کښي وتونکو ته عطا کوي.“ (موسوعا مامر ابن ابی الدنيا، 21/1)

ماته حق بنکاره کړي

❁ د هغوئي رضی اللہ عنہ په دعاگانو کښي دا دعا هم شامله وه: ”اللَّهُمَّ أَرِنِي الْحَقَّ حَقًّا وَارْزُقْنِي اِتِّبَاعَهُ وَأَرِنِي الْبَاطِلَ بَاطِلًا وَارْزُقْنِي اجْتِنَابَهُ وَلَا تَجْعَلْهُ مُتَشَابِهًا عَلَيَّ فَاتَّبِعَ الْهَوَىٰ.“ يعني اے اللہ! ماته حق بنکاره کړي او ماته ئي د منلو توفيق راکړي او باطل راته هم بنکاره کړي او ماته ترينه د بچ کيدو توفيق راکړي او دا زما د پاره شکمن مه جوړوي چې زه په خواهشونو پسې روان شم.“ (احياء العلوم، 134/5)

نیک او لمونځ گزاره جوړیدو د پاره

هر زیارت د ماښام د لمانځه نه پس ستاسو په ځانته کښې کیدونکي د دعوتِ اسلامي د سنتو دکه هفته واره اجتماع کښې د رضائے الٰهي د پاره ښوونو نیتونو سره ټوله شپه تیروي * د سنتو د تربیت د پاره مَدَنِي قَافِلُو کښې عاشقانِ رسول سره هره میاشت د درې ورځو سفر او * هره ورځ د "فکرِ مدینه" په ذریعه د مَدَنِي انعاماتو رساله دکوئ او د هرې مَدَنِي میاشتې په یکم تاریخ ئې د خپل ځانته ذمه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړئ.

زما مَدَنِي مقصد: "ما ته د خپل ځان او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي." اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ. د خپلې اصلاح د پاره په "مَدَنِي انعاماتو" عمل او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پار "مَدَنِي قَافِلُو" کښې سفر کول دي. اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ.

فیضانِ مدینه محلّه سوداگران زره سبزي منډی، بابُ المدینه (کراچی)

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com